

30.11.2021

Ohje kunnille lakisääteisen selvityksen tekemiseen koskien sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tehtävien ja tietojen siirtoa Pirkanmaan hyvinvointialueelle

1. Tausta

Tämä ohje on laadittu ohjaamaan ja tukemaan kuntia Pirkanmaan hyvinvointialueelle tapahtuvan liikkeen luovutukseen liittyvässä selvityksessä lainsäädännön edellyttämässä kokonaisuudessa. Samalla pyritään varmistamaan tietojen mahdollisimman yhtenäinen saanti ja aluevaltuuston päätöksen valmistelu maaliskuun aikana.

Kunnan on tehtävä helmikuun 2022 loppuun mennessä selvitys hyvinvointialueelle tarkoitetuista sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen käytössä olevista toimitiloista, siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista. Samoin kunnan tulee antaa arvio siirtyvän henkilöstön määrästä, palkkakuluista ja lomapalkkavelasta (616/2021, § 26). Hyvinvointialue voi pyytää myös muita, tarpeeksi katsomiaan lisäselvityksiä ja asiakirjoja kunnilta.

Tässä ohjeessa kerrotaan mitä tietoja tulee ilmoittaa, miten tietoja rajataan tai kerätään ja annetaan minimietovaatimusten täyttämiseksi asiakirjapohjia. Kunta voi käyttää myös muita liitteitä, kunhan minimietodot ovat löydettävissä materiaalista.

Kunta voi täydentää helmikuun loppuun mennessä annettua selvitystä viimeistään 30.6.2022 mennessä jos ilmoitetuissa tiedoissa on tapahtunut olennaisia muutoksia selvityksen antamisen jälkeen tai jos hyvinvointialue katsoo selvityksen täydentämisen tarpeelliseksi.

Kunnan tekemä selvitys tulee olla kunnan hallintosäännön mukaisessa toimielimessä käsitelty siten, että päätös voidaan toimittaa Pirkanmaan hyvinvointialueen kirjaamoon 28.2.2022 klo 16.00 mennessä. Kirjaamon osoite on kirjaamo@pirha.fi. Päätökset liitteineen tulee toimittaa sähköisessä muodossa ja tarvittaessa lähetyksen voi jakaa useampaan osaan.

2. Ohjeistus koontisivun ja liitteiden asioista

Kunnan selvitys hyvinvointialueelle -sisältää seuraavat kohdat, joilla kunta ilmoittaa hyvinvointialueelle lakisääteiset tiedot ja arviot erikseen pyydettyistä tiedoista kuntakohtaisesti.

Koontisivua (liite 1) on käytettävä kunnan antamassa selvityksessä. Muut liitteet on tehty helpottamaan sekä kunnan että hyvinvointialueen valmistelua. Liitteinä voi käyttää myös kunnan omaa järjestelmistä saatavaa liitettä, kunhan siinä on samat minimietodot nähtävillä.

Siirtyvän henkilöstön kokonaismäärä

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtäviä hoitavat henkilöt, kunnan palveluksessa olevat opiskeluhuollon psykologit ja kuraattorit sekä näihin tehtäviin liittyvät tukitehtävät, jos tehtävää

hoitavan henkilön tosiasiallisista tehtävistä vähintään puolet on edellä tarkoitettujen tehtävien tukitehtäviä (616/18 §). Sosiaali- ja terveystoimen ja pelastustoimen järjestämiseen liittyvät tehtävät sekä näihin liittyvät tukitehtävät määritellään tarkemmin Aura-palveluluokituksessa.

Siirtyvän henkilöstön osalta pyydetään ilmoittamaan arvio siirtyvän henkilöstön kokonaismäärästä tilanteesta 31.12.2022. Henkilöstön siirtymisestä tehdään erillinen siirtosopimus jokaisen luovuttavan organisaation kanssa ja se valmistellaan vuoden 2022 aikana.

Arvio siirtyvän henkilöstön palkkakuluista

Siirtyvän henkilöstön osalta tulee ilmoittaa arvio palkkakuluista (vuosipalkka) tilanteesta 31.12.2022.

Arvio siirtyvän henkilöstön sivukuluista

Siirtyvän henkilöstön osalta tulee ilmoittaa arvio vuosipalkan sivukuluista tilanteesta 31.12.2022. Sivukulujen laskemisessa käytetään kunnan vuoden 2022 talousarviossa käytettyjä sivukuluja.

Lomapalkkavelka

Siirtyvään henkilöstöön kohdistuva lomapalkkavelka siirtyy hyvinvointialueelle. Lomapalkkavelan osalta tulee ilmoittaa arvio lomapalkkavelasta tilanteesta 31.12.2022. Lomapalkkavelkaan lasketaan lomien lisäksi mahdollisesti siirtyvät säästövapaat (max. 15 päivää) ja niihin liittyvät sivukulut.

Siirtyvät sopimukset

Sopimusluettelossa (Liite 2) kunta listaa ne sopimukset, joiden se katsoo sisältönsä puolesta siirtyvän Pirkanmaan hyvinvointialueelle. Sopimukset tulisi nimetä yhteneväällä tavalla Cloudiaan tallennettujen sopimusten kanssa. Uutena jaottelussa on toimitilojen vuokrasopimukset, jotka tulee esittää erikseen. Listauksessa on mahdollista käyttää hyväksi kunnan Cloudiaan siirtämiä tietoja. Lisäksi pyydetään ilmoittamaan, mikäli sopimus on kunnan näkemyksen mukaan jakautuva kunnan ja hyvinvointialueen välillä tai sisällöltään muutoin sellainen, että se edellyttää sopimusneuvotteluita hyvinvointialueen kanssa. Kohtaan muut huomiot pyydetään lisäämään tieto muista siirtoon olennaisesti vaikuttavista tekijöistä. Koontisivun tiedoiksi laitetaan sopimusten jaottelun mukaisesti sopimusten määrät.

Irtaimistotiedot

Sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen liittyvä irtain omaisuus siirtyy hyvinvointialueelle. Siirtyvään irtaimistoon sisältyvät pysyvien vastaavien hyödykkeet, siirtyvän toiminnan käytössä ollut muu irtaimisto sekä siirtyvään toimintaan liittyvät varastot. Nämä tiedot ilmoitetaan koontisivulla liitteen mukaisesti hyödykelajeittain alla esitetyn mukaisesti.

Pysyvien vastaavien hyödykkeet

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden (pois lukien ajoneuvot) osalta tarvitaan tieto yksilöidysti hyödykkeittäin arvoineen. Listaus tulee päätöksenteon liitetiedoksi ja sen kokonaisarvon on vastattava koontisivulle kirjattavaa kokonaisarvoa. Listauksessa luetteloidaan hyödykkeittäin sekä poistamatonta osuutta sisältävät, että kokonaan kirjanpidossa jo poistetut siirtyvät hyödykkeet.

Tiedot toivotaan kirjattavaksi mieluiten liitteen 3 muotoon, jotta kaikkien kuntien tiedot olisivat yhtenäisessä muodossa ja niitä olisi helpompaa jatkojalostaa ja viedä yhtenäisenä kokonaisuutena päätöksentekoon sekä järjestelmiin. Jos mallin mukainen luettelointi ei onnistu, niin suoraan järjestelmästä tulostetut yhteenvedot kelpaavat myös, kunhan ne sisältävät kattavasti mallipohjassa pyydytetyt tiedot.

Siirtävistä hyödykkeistä toivotaan TP2021 mukaista tietoa, mutta jos se ei ole aikataulullisesti mahdollista, niin tieto voidaan poimia myös jo aiemmasta ajanhetkestä, kunhan arvo pystytään määrittelemään mahdollisimman oikein. Koontisivulle kirjataan 31.12.2021 tilinpäätöksen mukainen arvo. Lopulliset siirtyvät tiedot todellisin kirjanpitoarvoineen luovutetaan ja tarkistetaan siirtohetkellä ja kirjaan sen mukaisina hyvinvointialueen avaavaan taseeseen.

Ajoneuvot

Ajoneuvojen osalta ilmoitetaan erikseen omaksi hankitut ajoneuvot (liite 4) ja erikseen leasingilla hankitut ajoneuvot (liite 5). Koontisivulla omaksi hankituista ajoneuvoista ilmoitetaan kirjanpitoarvo 31.12.2021 ja leasingilla hankittujen ajoneuvojen osalta siirtohetkellä 31.12.2022 jäljellä oleva kokonaisarvo.

Leasingvastuut

Sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen liittyvä leasingomaisuus ja niihin liittyvät vastuut siirtyvät hyvinvointialueen hallintaan ja vastuulle. Leasingvastuiden osalta koontisivulle kirjataan kaikkien leasingvastuiden siirtohetkellä 31.12.2022 jäljellä oleva kokonaisarvo (pois lukien ajoneuvot). Jäljellä oleva vastuu sisältää jäljellä olevia sopimusvuosia vastaavan kokonaissumman ml. mahdollisen lunastusehdon mukaisen jäännösarvon. Leasingkohteet ilmoitetaan myös yksilöidysti liitteen 6 mukaisesti. Liitteessä on kuvattu vähimmäistietosisältö leasingkohteittain. Yhteenvedon kirjattavan kokonaissumman ja yksilöidysti listattavien kohteiden vastuiden kokonaissumman on vastattava toisiaan. Sarakkeilla olevat tiedot tarvitaan siirtyvän kokonaisvastuun yksilöimiseksi. Leasing-vastuista kerätään erikseen lisäksi kaikki sopimustiedot muiden sopimusten keräyksen yhteydessä.

Varastot

Sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen liittyviä ja hyvinvointialueelle siirtyviä varastoja voi olla erityyppisiä, kuten hoitotarvikevarastoja, lääkevarastoja, toimistotarvikevarastoja tai muita varastoja. Varastojen toimintatavoissa ja niiden kirjanpidollisessa käsittelyssä on voinut olla eroa kunnittain tai varastoittain. Varastoissa olevat tarvikkeet voivat kirjautua kuluksi varastoon ostettaessa tai tarvikkeet on voitu kirjata hankittaessa ensin taseeseen varaston arvoon ja sieltä ne ovat kirjautuneet kuluksi käytön mukaisesti. Kummankin tyyppiset varastot siirtyvät hyvinvointialueelle vastikkeetta, mutta kunnan kirjanpidossa käsittelytavoissa on eroa varastotyyppistä riippuen.

Perustiedot varastoista ja niiden euromääräisestä kokonaistasosta kirjataan liitteen 7 mukaiset perustiedot. Varastojen arvot voivat olla tarkkoja arvoja tai laskennallisia arvoja. Koontisivulle kirjataan siirtyvien varastojen arvo 31.12.2021 tilanteen mukaan. Jotta hyvinvointialueen toiminta voi alkaa häiriöttä 1.1.2023, niin varastojen tasojen tulee olla normaalilla toiminnan vaatimalla tasolla siirtohetkellä.

Lahjoitukset ml. testamentit

Jos kunnan saama lahjoitus tai testamentti on käyttötarkoitukseltaan selvästi määritelty siirtyvään sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoiminnan toimintaan sisältyväksi 1.1.2023, niin se siirtyy siirtohetkellä käyttämättä olevan arvon osalta hyvinvointialueelle hallinnoitavaksi. Käyttötarkoitusten määrittelyt vaihtelevat kuitenkin merkittävästi, joten yleispäteviä ohjeita on vaikea määrittää, vaan lahjoitusten siirtyminen tulee pohtia tapauskohtaisesti. Jos lahjoitus tai testamentti siirtyy hyvinvointialueelle, niin alkuperäinen käyttötarkoitus sitoo hyvinvointialuetta täysin samalla tavalla, kuin alkupeleistä lahjoituksen saajaa. Lahjoituksen osalta ilmoitettava koontisivulla arvio siirtohetken arvosta 31.12.2022 ja liitteessä 8 tulee yksilöidä asiaa tarkemmin.

Kunnan järjestämän sotepela-toiminnan toimitilat ja maa-alueet

Toimitilojen perustiedot kerätään kunnilta kohteittain. Tiedot toimitetaan taulukolla, joka on toimitettu kunnille 29.10.2021 ja joka palautetaan 10.12.2021. Samaa taulukkoa täydennetään, kun muun muassa tuleva vuokra-asetus on varmistunut. Kunta toimittaa hyvinvointialueelta saadun ja täydennetyt liitteen osana selvitystä (liite 9). Kunnan on ilmoitettava liitteessä myös ne tilat, joiden vuokrasopimukset listataan sopimuksia koskevassa liitteessä.

Keskeneräiset sotepela-toimitilainvestoinnit

Tieto vuokravaikutteisista, käynnissä olevista investoinneista tulee toimittaa erillisen Excel-tilin mukaisesti. Kyselytaulukko toimitetaan kunnille joulukuussa 2021 ja se tulee liittää selvitykseen (liite 10) mukaan. Koontisivulle laitetaan keskeneräiset rakennusinvestoinnit yhteensä euroina 31.12.2021 tilanteesta.

Osakkeet ja muut ilmoitettavat tiedot (Liite 11)

Osakkeiden kokonaisarvo

Hyvinvointialueelle siirtyvät sellaisen osakeyhtiön osakkeet, jotka kunta omistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämistä tai tuottamista varten, jos osakeyhtiön tosiasiallinen päätoimiala on sosiaali- ja terveystalouden tuottaminen (616/23§). Sijoitukset säätiöiden peruspääomaan eivät ole omistusosuuksiin verrattavia omaisuuseriä. Koontisivulla ilmoitetaan osakkeiden kokonaisarvo tilanteessa 31.12.2021. Erittelyyn voi käyttää liitettä 11.

Takausvastuut

Jos kunta on antanut 23 §:n (616/2021) 2 momentissa tarkoitetun, sosiaali- ja terveystalouden tuottavan osakeyhtiön puolesta takaussitoumuksen, takausvastuu siirtyy hyvinvointialueelle. Takausvastuut on eriteltävä liitteessä 11 ja koontisivulle ilmoitetaan yhteissumma.

Vakuudet, saadut ja annetut

Vakuutena voi olla esimerkiksi erilaiset esinevakuudet, pantit tai osakkeet. Jos näitä on siirtyvään toimintaan liittyen, ne tulee ilmoittaa liitteellä 11.

IPR:n kokonaisarvo (aineettoman omaisuuden oikeudet)

Hyvinvointialueelle siirtyvän aineettoman omaisuuden oikeudet on eriteltävä liitteessä 11. Näitä voivat olla esimerkiksi hyvinvointialueelle siirtyviin tietojärjestelmiin liittyviä aineettomia oikeuksia. Koontisivulle merkitään aineettomien oikeuksien kokonaisarvo.

Oikeudenkäynteihin liittyvät korvausvaateet

Järjestämismääräysten alaiseen toimintaan liittyviin oikeudenkäynteihin liittyvät korvausvaateet tulee selvittää ja yksilöidä. Jo vireillä olevien tai todennäköisesti tulossa olevien osalta mahdolliset korvausvaateet on arvioitava. Koontisivulle tulee esittää arvio korvausvaateiden kokonaissummasta. Yksityiskohtaiset tiedot pyydetään kunnilta kevään 2022 aikana.

Muut esille nostettavat asiat

Tähän kohtaan liitteessä 11 voi kirjata sellaisia asioita, mitä kunta haluaa tähän kokonaisuuteen liittyen vielä nostaa esille tai haluaa tuoda hyvinvointialueen tietoon esimerkiksi mahdollisia neuvottelutarpeita ajatellen.

Pyydettyihin tietoihin tai niitä koskeviin liitteisiin voi vielä myöhemmin tulla tarkennuksia.

3. Muita valmistelussa huomioitavia asioita

Taloustietojen osalta on huomioitava, että kunnilta ei siirry siirtovelat eikä siirtosaamiset (sisältäen potilassaatavat).

Sopimuksiin liittyvät vastuiden jakamisedotukset tulee näkyä sopimusliitteellä (liite 2). Sopimusten metatiedot tulisi täyttää samalla tavalla kuin Cloudian sisältöohjeessa on ohjeistettu (lähetetty yhteyshenkilöille).

Leasing-sopimuksella olevien ajoneuvojen tai muiden leasingkohteiden osalta olisi hyvä huomioida, ettei sopimukset pääty toiminnan siirtohetkellä toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi.

Vuokrakohteiden osalta yksilöivämpää tarkempaa tietoa kysytään kunnilta vielä myöhemmin.

Lääkintälaitteisiin sisältyy sekä käyttöomaisuuteen kirjattuja laitteita (lueteltu pysyvien vastaavien liitteessä), että muuten rekisteröityjä laitteita. Niistä tehdään myöhemmin vuoden 2022 aikana erillinen kysely, koska niihin liittyy paljon tarkennettuja tietotarpeita muuhun irtaimistoon verrattuna ja sitä tietoa ei kuitenkaan tarvita tässä kohtaa päätöksenteon tueksi.

Asiakirjahallinnon tietoja varten on lähetetty kuntiin erillinen tietopyyntö, missä vastausaikaa on vuoden loppuun. Asiakirjojen osalta odotetaan vielä täsmennystä ja siitä viestitään kuntiin heti kun se on mahdollista.

Muu toimintaan liittyvä irtaimisto, jolla ei ole kirjanpitoarvoa olisi hyvä ilmoittaa, jos mahdollista. Hyvinvointialueen hallintaan ja käyttöön siirtyy sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen käytössä olleita toimitiloja. Tiloihin kuuluva irtaimisto siirtyy hyvinvointialueen omistukseen (laki toimeenpanosta §23). Siirtymisellä varmistetaan toiminnan katkoton jatkuvuus 1.1.2023 alkaen. Irtaimisto koostuu toimialaan liittyvistä välineistä tai yleisistä tiloihin liittyvistä varusteista, kuten huonekaluista. Jos tiloihin sisältyy kiinteiksi luokiteltavia laitteita/rakenteita, niin ne eivät siirry hyvinvointialueelle, vaan ne sisältyvät tilavuokraan.

Jos irtaimistosta on olemassa yksilöityä tietoa, tulee järjestelmistä saatavia tietoja toimittaa hyvinvointialueelle. Listausten muoto voi siis vaihdella ja riippuu kunnan mahdollisuuksista toimittaa tietoa. Tämän tyyppisen irtaimiston siirrolla ei ole kirjanpitoarvoa, joten siksi listaus ei ole pakollinen selvityksessä. Tiedosta on kuitenkin hyötyä hyvinvointialueelle eli irtaimistolista tulee toimittaa hyvinvointialueen talouden valmisteluun sähköpostitse mikko.hannola@pshp.fi maaliskuun 2022 aikana.

4. Selvitykseen laitettavat liitteet

Excel-muodossa oleviin liitteisiin voit täytön jälkeen määritellä tulostusalueen ja liitteet tulee toimittaa hyvinvointialueelle excel-muodossa.

- Kunnan selvitys (koontisivu) liite 1
- Liite 2 Siirtyvät sopimukset jaoteltuna
- Liite 3 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden tiedot (kom)
- Liite 4 Omaksi hankitut ajoneuvot
- Liite 5 Leasingilla hankitut ajoneuvot
- Liite 6 Leasingvastuut
- Liite 7 Varastot
- Liite 8 Lahjoitukset
- Liite 9 Toimitilojen tiedot (liite toimitetaan myöhemmin)
- Liite 10 Keskeneräiset sote-pelatoimitilojen tiedot (liite toimitetaan myöhemmin)
- Liite 11 Osakkeet ja muut ilmoitettavat tiedot

5. Ohjeistus päätöksestä

Kunnan tulee tehdä päätös päätösvaltaisessa toimielimessä (yleensä kunnanvaltuusto) lakisääteisen selvityksen antamisesta.

Pykälätekstissä on hyvä tuoda esille seuraavia asioita:

Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta (616/2021) edellyttää, että kunnan on tehtävä viimeistään 28.2.2022 hyvinvointialueelle selvitys 22, 23 ja 25 §:ssä tarkoitetuista sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen käytössä olevista toimitiloista, siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista. Lisäksi kunnan tulee antaa arvio 18 §:n nojalla siirtyvän henkilöstön määrästä, palkkakuiluista ja 24 §:n mukaisesta lomapalkkavelasta.

Hyvinvointialue voi pyytää kunnalta käyttöönsä tarpeellisiksi katsomiaan lisäselvityksiä ja asiakirjoja. Kunnan on täydennettävä annettua selvitystä viimeistään 30.6.2022, jos toimitiloissa, siirtyvässä omaisuudessa tai sopimuksissa on tapahtunut olennaisia muutoksia selvityksen antamisen jälkeen ja jos hyvinvointialue katsoo selvityksen täydentämisen tarpeelliseksi.

Miten kuntakohtaisesta huolehditaan täydennysten antamisesta, esimerkiksi

”Oikeutetaan kaupunginhallitus/kaupunginjohtaja tekemään selvitykseen vaadittavat täydennykset selvityksen antamisen jälkeen”.

Jos päätöksentekijä on kunnanvaltuusto, ponteen voi muotoilla esimerkiksi

”Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Pirkanmaan hyvinvointialueelle annetaan liitteenä oleva sosiaali- ja terveystoimea ja pelastuslaitosta koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansaattamista koskevan lain 26 §:n mukainen selvitys siirtyvästä omaisuudesta, sopimuksista, vastuista ja vuokrattavista tiloista.

Lisäksi annetaan hyvinvointialueelle arvio siirtyvän henkilöstön määrästä, palkkakuluista ja lomapalkkavelasta”.

Kunnanvaltuuston päätös ei ole muutoksenhakukelpoinen, koska siinä on kyseessä lainsäädännön vaatima selvitys, jolla toimeenpannaan voimaansaattolaki. Hyvinvointialueen aluevaltuuston päätös tulee olemaan valituskelpoinen.

6. Lisätietojen antajat hyvinvointialueelta

Tähän ohjeeseen liittyviä lisätietoja antavat:

- henkilöstötietoihin liittyvät asiat Taina Niiranen, taina.niiranen@pirha.fi
- sopimuksiin ja vastuisiin liittyvät asiat Juuso Kuusisto, juuso.kuusisto@psHP.fi
- talouteen liittyvät asiat Mikko Hannola, mikko.hannola@psHP.fi
- ajoneuvoihin liittyvät asiat Petteri Paavola, petteri.paavola@psHP.fi
- toimitiloihin liittyvät asiat Mikko Alin, mikko.alin@pirha.fi
- muut yleiset kysymykset Heli Hirvelä, heli.hirvela@pirha.fi

PIRKANMAAN HYVINVOINTIALUE
Hallinnon ja järjestämisen jaosto